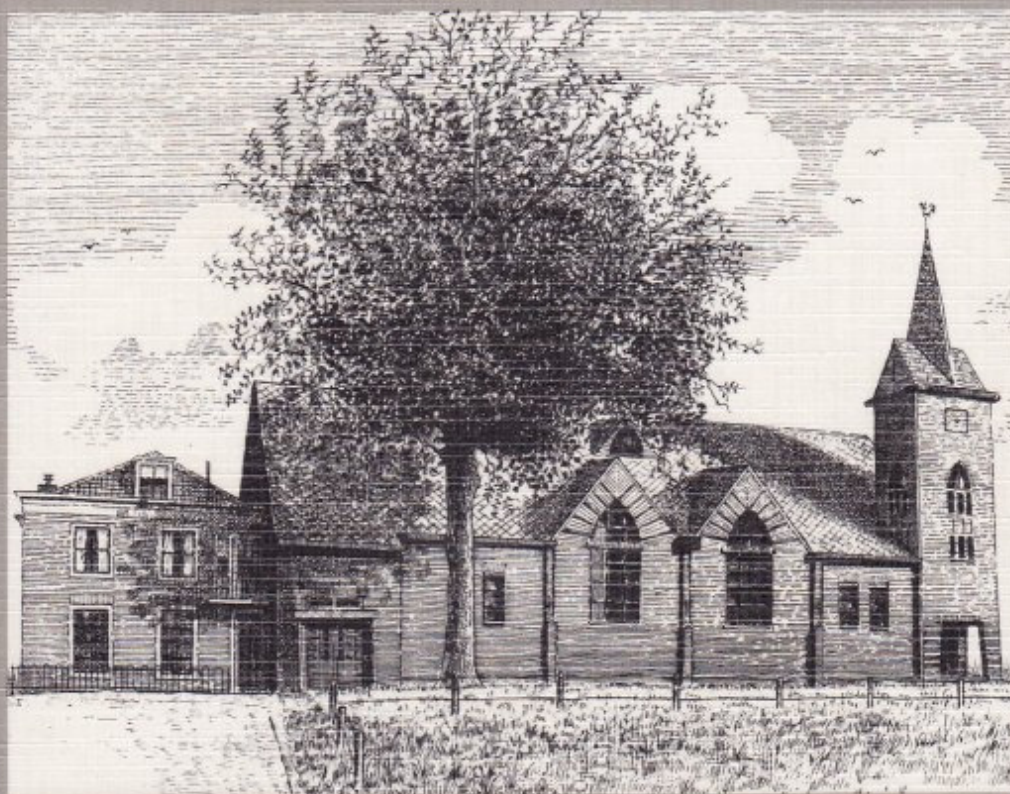

de wond'ren gadeslaan

90 jaar

Christelijke Gereformeerde Kerk
te Barendrecht

DS. J. VEENENDAAL.

Ds. J. Veenendaal.

We kunnen dit boek niet afsluiten zonder op deze bladzijden de naam van onze dominee Veenendaal te noemen.

Het zou niet van begrip getuigen, hem te vragen naar zijn pastorale ervaringen in ons midden. Die zal hij D. V. kunnen beschrijven als de Barendrechtse periode voorbij is. We hopen dat dit nog lang zal duren. Ook stellen we hem voor een zeer moeilijke opgave, als we hem verzoeken over zichzelf te schrijven. maar we mogen wel vragen stellen.

Mag dat?

Mogen we als gemeente niet aan onze dominee vragen hoe het gegaan is in zijn leven met betrekking tot zijn ambt? Met betrekking tot zijn komst? Mag een catechisant niet weten wie de Heere voor hem is? We zouden er op willen antwoorden: Dat móet een catechisant weten! Dat móét een gemeente weten.

En daarom aan de hand van enkele vragen deze afsluiting van ons gedenkboek: "De wond'ren gadeslaan".

Ds. J. Veenendaal werd geboren 17 juli 1945 en is de eersteling in het gezin H. Veenendaal-C.L. Veenendaal-Satter. Na hem worden nog twee jongens en een meisje geboren, waardoor het gezinnetje uit zes personen bestaat. Vader Veenendaal heeft een schoenmakerij. Moeder Veenendaal stamt uit een fruitkwekersfamilie.

En nu we toch over het voorgeslacht schrijven mag niet onvermeld blijven dat moeders vader een begenadigd man was en vaders moeder een bekommerd christin.

Hùn ouders - de overgrootouders van onze predikant dus - waren godvrezende mensen. En hoewel genade geen erfgoed is mogen we ook van ds. Veenendaal's moeder geloven dat zij ingegaan is in de rust die voor het volk van God overblijft.

Van huis uit Gereformeerd gaan vader en moeder Veenendaal over naar de Christelijke Gereformeerde Kerk.

Die overgang is in de tijd van ds. P. v.d. Bijl, die van '52 tot '54 de gemeente Driebergen dient. Zij hebben dan al geruime tijd gekerkt bij ds. E. du Marchie van Voorthuysen en ds. C. Smits.

Hoewel hij ervan kan getuigen dat de Heere in zijn leven gesproken heeft kan onze pastor niet zeggen dat hij van het begin zijner jaren lust had God te dienen. Een christelijke en kerkelijke bakermat waarborgt zonder meer geen ingetogen leven. Zijn hart gaat naar de zonde en de wereld uit, naar de voetbalsport. . . .

Na het behalen van het diploma MULO komt hij in dienst van 's Rijks belastingen te Zeist, werkt daar een zevental jaren, en als hij terugziet op die periode mag hij zeggen dat de Heere in die tijd grote wonderen in zijn leven verrichtte.

Hij raakt betrokken bij de prediking. Onuitwisbaar en onvergetelijk zijn voor hem de woorden waarmee een prediker zijn preek beëindigt in die jaren: Heere, bekeer mij, zo zal ik bekeerd zijn. Deze woorden worden aangehaald als het gaat over een jongen van zestien jaar, die door God bekeerd wordt. Hij mocht tot dat gebed komen. De predikant geeft het in alle eenvoudigheid aan zijn gehoor door en raadt ook de jonge mensen aan, ditzelfde te bidden.

Welnu, het vat post in het hart van onze herder en leraar. Vele malen is het zijn verzuchting en éénmaal zelfs in waarheid! "Wellicht", zo zegt hij nu, "was de Heere toen al bezig met me".

Echter voor onze dominee zelf betekent het sterven van de vader van een vriend op 38-jarige leeftijd de radicale ommekeer in zijn leven.

In het midden zijner jaren blijft hij onverwachts dood in zijn huis. Er gaat sprake van uit en wel deze sprake: Als ik had moeten sterven in de plaats van die man, dan was het voor mij voor eeuwig verloren geweest.

Dan breekt er in zijn leven een tijd aan van een diep gevoel, te moeten sterven en niet te kunnen. God te moeten ontmoeten en niet te kunnen ontmoeten. Tenzij de Heere genade wil schenken, moet hij door eigen schuld verloren gaan. Er komt een droefheid naar God uit voort met de bede:

Heere, wees mij, de zondaar genadig. En - wonder van genade - het behaagt de Heere in die nood te gaan spreken door middel van Jesaja 40. U leest het er maar op na. Vanaf vers 6 ziet hij zijn diepe ellende getekend, vervolgens wordt hij bepaald bij Gods Almacht om verloren zondaren te redden, om tenslotte de troost te verkrijgen uit de verzen 29 tot 31, en dan voornamelijk dat laatste:

Maar die de HEERE verwachten zullen de kracht vernieuwen.

Daarop volgt een bange strijd met aanvechtingen op verscheidene wijzen maar die alle toespitsen op de vraag of dit alles wel van God is.

Maar de Heere is zo goed Zijn werk opnieuw te bevestigen en te vernieuwen uit Ezechiël 34:31

Gij nu, o Mijne schapen, schapen Mijner weide, gij zijt mensen, *maar Ik ben uw God*. O, dat wonderlijke: *maar Ik ben uw God*.

Ook de tekst, waar ds. Veenendaal 's middags over preekt, als hij als student in ons midden voorgaat wordt op zijn levensweg tot bemoediging en vertroosting gesteld:

Al laagst gijlieden tussen twee rijen van stenen, zo zult gij toch worden gelijk vleugelen ener duive, overdekt met zilver, en welker vederen zijn met uitgegraven geel goud.

Psalm 68:14

Als het gaat over de betekenis van de Borg en Zaligmaker in het hart van zondaren, vernemen we dat het God behaagd heeft voor die

gezegende Persoon plaats te maken in zijn hart. De grootheid van het Lam Gods, dat de zonden der wereld wegneemt wordt vergroot in zijn leven door de woorden uit Mattheus 16:25

Want zo wie zijn leven zal willen behouden die zal hetzelfde verliezen; maar zo wie zijn leven verliezen zal om Mijnen wil, die zal hetzelfde vinden.

Daar volgt een diepe bange weg op waarin vijandschap tegen vrije genade openbaar komt, maar het behaagt de Heere onder de prediking van ds. N. de Jong over Psalm 110:4

De Heere heeft gezworen, en het zal Hem niet berouwen: Gij zijt Priester in der eeuwigheid naar de ordening van Melchizedek,

het hogepriesterlijk werk van Christus voor zijn hart te ontsluiten. Hij mag zich door een geschonken geloof begrepen weten in de Voorbede van Christus, gegrond op Zijn algenoegzaam offer, waardoor hij gezegend wordt uit de volheid van Christus met genade voor genade. De liefde Gods in Christus voor de allergrootste der zondaren vervult zijn hart.

Ps 45:3 en Hooglied 2:5 hebben toen betekenis gekregen in zijn leven.

Spoedig na deze gebeurtenissen ontstaat de begeerte bij hem om de Heere te mogen dienen en zijn leven te mogen besteden in Zijn wijngaard. Bijzonder wel nadat het boek van Th. v. d. Groe over de genezing van de blinde Bartimeus hem aanspreekt. De figuur van Th. v.d. Groe wordt voor hem een begerenswaardig en navolgenswaardig voorbeeld.

Wat volgt er een strijd op. Is het uit God, of is het uit mijzelf? Hij wil de Heere wel dwingen tot duidelijkheid. Maar liefelijk onderwijs ontvangt hij dan uit Spreuken 25:2

Het is Gods eer een zaak te verbergen, maar de eer der koningen een zaak te doorgronden.

Hij moet leren wachten.

Maar het antwoord komt! Het is onder een predikatie van ds. G. M. van Dieren in de Ned. Hervormde Evangelisatie te Doorn, als hij

midden in zijn betoog stilhoudt en zegt:

Gemeente, ik word van 's Heeren wege gedrongen in uw midden de woorden door te geven van de Heere Jezus, die Hij eens sprak tot Simon Petrus:

En gij, als gij eens bekeerd zult zijn, zo versterk uwe broederen. De Heere weet voor wie deze woorden bestemd zijn en voor wie ze bestemd zijn, zal het ook weten.

De woorden zonken in zijn ziel onder de grote verwondering dat de Heere zo duidelijk antwoordt.

De eerste, die hij er deelgenoot van maakt, is ds. N. de Jong, die op dat moment in Driebergen staat. Hij mag geloven dat het van de Heere is. Dat is ook een zegen!

Eerst ontvangt hij dan een attest om de weg te gaan middels artikel 8. Niet alleen voor hemzelf, maar ook voor ds. P. Snee en de overige kerkeraad is dit een bijzondere vergadering geworden met een kennelijk rusten van 's Heeren zegen erop. Een der brs. ouderlingen merkt zelfs op dat hij reeds jaren wist van zijn roeping tot het ambt. Hij getuigt er vrijmoedig van. Ds. Veenendaal is dan reeds enige jaren in het ambt van ouderling en gaat nogal eens met deze br. op huisbezoek. Hij vertelt die avond hoe hij tijdens zo'n bezoek geloofde dat hij nog eens dienaar des Woords zou worden en dat de vraag in zijn harte gelegd werd wat de vader van Simson eens aan de Heere vroeg: Wat zal des knechtjes wijze en werk zijn?

Waarom we dit alles zo uitvoerig schrijven?

Wel, misschien wordt dit wel gelezen door een jongeman, die ook worstelt met de vraag of hij zich geroepen mag weten tot het ambt van dienaar des Woords, of niet.

Veel heeft onze dominee aan het volgende gehad.

Ds. John Newton, een bekend Engels predikant noemt drie kenmerken:

Ten eerste een ernstige en vurige begeerte om in deze dienst gebruikt te worden. Wie door Gods Geest tot dit werk geroepen wordt verkiest het boven het goud of zilver van de wereld, ofschoon hem de moed soms ontzinkt als hij het gewicht ervan ziet, de moeilijkheden er aan verbonden en zijn onbekwaamheid. Die roeping zal ootmoed en zelfvernedering uitwerken. Vooral moet worden nagegaan of de begeerte tot het ambt het vurigst openbaar komt wanneer men zich

het diepst voor de Heere verootmoedigt in levendige, geestelijke gemoedsgestalten. Als iemand predikant wil worden en zelf weinig honger en dorst heeft naar de genade, die hij anderen wenst voor te houden, is het te vrezen dat zijn ijver meer voortvloeit uit het beginsel van zelfzucht dan door de werking van Gods Geest.

Een tweede kenmerk is dat men ook de nodige bekwaamheid bezit. Men moet niet van kundigheden ontbloot zijn en een goede spraak hebben. Als de Heere iemand roept geeft Hij ook de gaven en de middelen ertoe. Er moeten ambtsgaven blijken in een leraar. Zij zijn noodzakelijk.

Ten derde, hetgeen eindelijk tot een bewijs van een genoegzame roeping strekt is het kennelijk bestuur van Gods voorzienigheid. God baant de weg, wijst tijd en plaats aan om het werk te beginnen. Men zorge, niet haastig te zijn. Moeilijk is het hier binnen de palen van voorzichtigheid te blijven.

Op 1 november 1968 wordt ds. Veenendaal administrateur bij de Stichting Reformatorische Publikatie, waaruit het RD onstaat. Na het uitgeven van het RD werkt hij nog negen maanden bij de krant.

Bij de Stichting Reformatorische Publikatie.

Zoals we reeds schreven is hij een achttal jaren ouderling, deels bij ds. N. de Jong, deels bij ds. P. Sneep en deels bij ds. J. v. d. Vlies.

Van 1970 tot 1974 is hij lid van de gemeenteraad van Driebergen in de tweemansfractie voor de S. G. P.

In die tijd verandert hij ook van werkkring en komt als administratief ambtenaar bij de Rijksuniversiteit te Utrecht, kort na het huwelijk met haar, waarmee hij nu in de pastorie van Barendrecht woont, samen met hun zeven kinderen.

1 Januari 1975 begint ds. Veenendaal met zijn vooropleiding voor de Universiteit. Vervolgens doet hij propaedeutisch examen aan de Rijksuniversiteit te Utrecht. En 22 juni 1978 wordt hij middels het admissie-examen toegelaten tot de studie aan de Theologische Hogeschool onzer kerken. 16 februari slaagt hij voor het kandidaats-examen en wordt beroepbaar gesteld.

Na de beroepbaarstelling ontvangt kandidaat Veenendaal een zestal beroepen. Het beroep naar Barendrecht moest en mocht hij aannemen. Hij begeert een kleine gemeente en krijgt de grootste van de zes, naar hij meent te mogen zeggen: in Gods gunst.

De eerste kennismaking met onze gemeente, op zondag 26 juli 1981 is voor onze herder en leraar onvergetelijk geworden. De Heere heeft het uitgesproken stichtelijk woord tot zegen willen stellen.

In de tijd dat ds. Veenendaal onder ons werkt overlijdt ouderling J. Kraaijeveld. Er zijn in de omgang met hem banden gelegd, door de onvergetelijke gesprekken, die hij met hem hebben mocht. Onvergetelijk is voor hem ook het moment waarop onze broeder na een preek in de consistorie wenend zei dat zijn hart zo verklaard was in de predikatie van die morgen over Jeremia 31:20

Is niet Efraim Mij een dierbare zoon, is hij Mij niet een troetelkind? . . .

Bij de bouw van onze nieuwe kerk is ds. Veenendaal de stuwende kracht geweest.

Als de grote vraag aan de orde komt: nieuwbouw of niet? wordt hij bijzonder bepaald bij Haggai 1 en belooft de Heere dat het alles in orde zal komen. En wat mogen we tot hiertoe zeggen dat de Heere dat waar gemaakt heeft! Ook bevestigt de Heere Zijn Woord opnieuw door Zijn zegen te verbinden aan de bouw van ons bedehuis

als, wat wij als gemeente een grote tegenvaller noemen, de financiële misrekening voor de dag komt.

Mijn is het zilver en Mijn is het goud, spreekt de Heere dan door Haggai 2.

Wij vertrouwen deze regels aan het papier toe met de wens en bede dat u niet alleen meer op de hoogte zult geraken met wie Gods knechten zijn, maar vooral en bovenal, hoe almachtig de Zender van die knechten is.

